

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 20101 2500 EC Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat -generaal voor
Energie, Telecom en Markten**
Directie Energiemarkt

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/eleni

Datum 3 mei 2011

Betreft Voorhangprocedure ontwerpbesluit en ontwerpregeling met betrekking
tot congestiemanagement elektriciteit

Ons kenmerk
ETM/EM / 11053233

Bijlage(n)
4

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u een tweetal ontwerpen van regelgeving. De eerste betreft een ontwerpbesluit met nadere regels voor congestiemanagement en voorrang voor duurzaam geproduceerde elektriciteit (Besluit congestiemanagement elektriciteit). Het tweede is een ontwerpregeling waarmee een artikel wordt geschrapt omdat deze overbodig wordt vanwege het ontwerpbesluit. Voor de inhoud van het ontwerpbesluit en van de ontwerpregeling verwijs ik naar de toelichtingen. De voorlegging geschiedt in het kader van de wettelijk voorgeschreven voorhangprocedure in de Elektriciteitswet 1998 (artikel 24a, negende lid, voor het ontwerpbesluit en artikel 26b, derde lid, voor de ontwerpregeling), en biedt uw Kamer de mogelijkheid zich uit te spreken over de ontwerpregeling en tevens over het ontwerpbesluit voordat deze aan de Raad van State zullen worden voorgelegd en vervolgens zullen worden vastgesteld. De raad van bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit heeft advies uitgebracht over beide wijzigingen. Deze adviezen zijn bijgevoegd.

Het wetsvoorstel waarin congestiemanagement en voorrang voor duurzaam is geregeld, is in november vorig jaar door uw Kamer aangenomen. Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel in uw Kamer is vooral de bepaling dat de kosten van congestiemanagement terecht zouden komen bij de producenten die moeten participeren in het systeem, onderwerp van discussie geweest. Ik ben mij ervan bewust dat dit uw Kamer in een vervelende positie plaatste omdat vrijwel alle overige onderwerpen van het totale wetsvoorstel op volledige steun konden rekenen. Naar aanleiding van uw vragen heeft de Raad van State in haar voorlichting van 8 oktober 2010 (EK 31904, H) gesteld dat deze kostenallocatie juridisch gezien weliswaar lijkt te zijn toegestaan op basis van de Europese regelgeving, maar heeft zij niettemin geadviseerd de Europese Commissie te vragen om toetsing van de conformiteit met de Europese richtlijnen. In het licht hiervan heb ik aan uw Kamer in november vorig jaar (brief van 1 november 2010, TK 31904 nr. 64 en brief van 10 november 2010, EK 31904, K) aangegeven bereid te zijn om de twee onderdelen met betrekking tot de kostenallocatie van het wetsvoorstel voorlopig **niet** in werking te laten treden. Op basis van deze toezegging heeft uw Kamer vervolgens ingestemd met het wetsvoorstel.

Ik heb vorig jaar met de Tweede Kamer afgesproken dat het principe van voorrang voor duurzaam op zo kort mogelijke termijn in de praktijk gebracht moet worden. Om de netbeheerders in staat te stellen dit in te bouwen in het huidige systeem van congestiemanagement hebben ze nadere regels nodig die zijn vastgelegd in onderhavig conceptbesluit. Het systeem waarbij de kosten van congestiemanagement worden gesocialiseerd op basis van de reeds bestaande standaard kostenbepalingen in de Elektriciteitswet 1998 wordt voorlopig gehandhaafd. Dit tot het moment dat duidelijk is hoe we de kostenallocatie definitief vorm kunnen gaan geven. Met de huidige voorhangprocedure geef ik derhalve invulling aan mijn eerdere toezegging om in ieder geval het principe van voorrang voor duurzaam in de praktijk optimaal te faciliteren.

Achtergrond

De wet van 2 december 2010 tot wijziging van de Gaswet en de Elektriciteitswet 1998, tot versterking van de werking van de gasmarkt, verbetering van de voorzieningszekerheid en houdende regels met betrekking tot de voorrang voor duurzame elektriciteit, alsmede enkele andere wijzigingen van deze wetten is op 17 december 2010 in het Staatsblad gepubliceerd. Een van de onderdelen van deze wet is een artikel over voorrang voor duurzame elektriciteit op het transportnet. In artikel 24a van de wet opgenomen dat deze kosten terecht komen bij de producenten die participeren in het congestiemanagementsysteem. Producenten van duurzame energie doen als uitgangspunt aan dat systeem niet mee omdat zij voorrang genieten. In dat geval dragen ze ook niet de kosten voor hun eigen voorrang. Alleen als er onvoldoende niet-duurzame productie beschikbaar is om de congestie op te lossen, moeten ook producenten van duurzame energie participeren. Deze bepaling treedt voorlopig niet in werking.

Het ontwerpbesluit is van belang om de netbeheerders in staat te stellen op zo kort mogelijke termijn het principe van voorrang voor duurzaam in de praktijk te kunnen toepassen in geval van congestie op het net. Om dat te realiseren moeten de gezamenlijke netbeheerders voorstellen doen voor het wijzigen van de voorwaarden op grond van artikel 31 van de Elektriciteitswet 1998 (Netcode). Mijn planning is erop gericht dat de betreffende regelgeving, te weten artikel 24a van de Elektriciteitswet 1998, het ontwerpbesluit en de wijziging van de Netcode op 1 oktober 2011 in werking zullen treden.

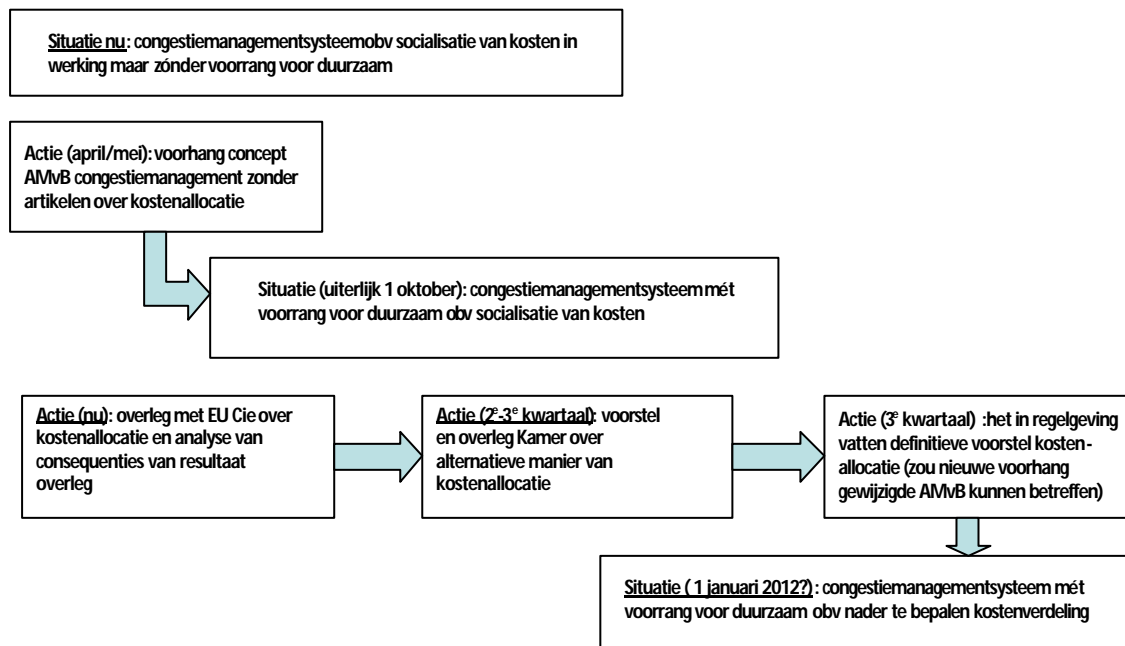
De ontwerpregelgeving betreft een wijziging van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden elektriciteit met het oog op het schrappen van artikel 18a. De betreffende bepaling was noodzakelijk als tijdelijke maatregel tot het moment dat er een wettelijk vastgelegd regime voor congestiemanagement zou zijn. In de toelichting bij artikel 18a is reeds aangegeven dat artikel 18a niet voorzorg in een volledig systeem van congestiemanagement. Een definitief systeem, waarin ook het principe van voorrang voor duurzaam besloten zou zijn, werd daarbij al aangekondigd. Artikel 24a van de Elektriciteitswet 1998 en het ontwerpbesluit congestiemanagement elektriciteit voorzien hierin en daarmee vervalt de noodzaak voor de betreffende bepaling in de regeling.

Volgende stappen

Met betrekking tot het onderwerp van kostenallocatie vindt op dit moment overleg plaats met de Europese Commissie. Dit overleg is nog niet afgesloten en ik beschik daarom nog niet over een formele reactie van de Europese Commissie. Ik kan dus ook nog geen conclusies trekken die ik met u kan delen.

Zodra het overleg met de Europese Commissie is afgesloten en ik mijn analyse en voorstellen voor het vervolg gereed heb, zal ik in overleg met de Tweede Kamer treden. Een aantal scenario's is dan denkbaar:

- 1) de Commissie ziet geen bezwaar in de oorspronkelijk voorgestelde methode van kostenallocatie. In dat geval kunnen de beide kostengerelateerde artikelen alsnog in werking treden. In dat geval moeten die artikelen ook nader worden uitgewerkt in de AMvB en dient deze later dit jaar te worden aangepast.
- 2) de voorgestelde methode van kostenallocatie kan definitief niet worden gehandhaafd. In dat geval zal ik met een voorstel komen waarbij de keuzemogelijkheden liggen tussen het 100% neerleggen van congestiekosten bij gebruikers of een bepaalde verdeling van deze kosten tussen producten of tussen gebruikers en producenten. Afhankelijk van de uiteindelijke keuze kan het zijn dat hiervoor de AMvB ook moeten worden aangepast.

Ik ben mij ervan bewust dat de kans bestaat dat dit proces leidt tot het tweemaal in relatief korte tijd behandelen van dezelfde AMvB. Om voorrang op het net voor duurzame energie op korte termijn te waarborgen, hebben we de AMvB echter als basis nodig. Het ontwerpbesluit is op dit moment de facto ontdaan van het

onderwerp waarover de meeste politieke discussie is geweest. Dat zou naar mijn mening een voorspoedige behandeling in uw Kamer kunnen faciliteren. In bovenstaand schema wordt de samenhang tussen en de indicatieve planning van de verschillende stappen geschetst.

Huidige congestieprognoses

De eerdere prognoses met betrekking tot het optreden van daadwerkelijke congestie worden door de netbeheerder van het landelijke hoogspanningsnet nog steeds gehandhaafd. Zo houdt TenneT TSO B.V. er nog steeds rekening mee dat er vanaf april dit jaar op sommige momenten capaciteitsschaarste zou kunnen optreden op de Maasvlakte. In deze regio is de beschikbare netcapaciteit afhankelijk van een samenhang van omstandigheden zoals het gereedkomen van nieuwe centrales, invloed van de BritNed-kabel en de voortgang van de aanleg van de Randstad-380-ring. In de Eemshaven kunnen soortgelijke risico's op congestie ontstaan in de loop van 2012, mede afhankelijk van de voortgang van de bouw van nieuwe productie-installaties in dat gebied. TenneT verwacht dat schaarstesituaties voorlopig nog sporadisch zullen zijn, maar in de loop van 2012 wel ernstiger zouden kunnen worden en frequenter kunnen gaan optreden. Het systeem van congestiemanagement op basis van artikel 24a van de Elektriciteitswet zorgt er nu al voor dat de netbeheerders in situaties van transportschaarste een effectief marktmiddel in handen hebben om de voorzieningszekerheid en de netbalans op peil te houden. Op dit moment ontbreekt daarbij vooralsnog de mogelijkheid om onderscheid te maken tussen grijze en groene elektriciteit.

(w.g.) drs. M.J.M. Verhagen
Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie